

Lördagen är vilodagen

I mars samlades förbundets grundskolegrupp i Helsingfors för att gå igenom den arbetsutvärdering som 16 lärare deltog i under vecka 5 och 6 detta år. Egentligen är samplet för litet för att man ska kunna dra några långtgående slutsatser, men jag kommer ändå att kort försöka kommentera några intressanta aspekter: arbetstiden, samarbete, kf-timmar, lärarmöten och fortbildning.

I medeltalet jobbade högstadielärarna 39,5 h under v 5 och 37,2 h under v 6. (För 12 år sedan var arbetstiden i medeltal 49 h/v när vi ställde samma fråga). De deltagande lärarna jobbade i medeltal 23,7 h/v under perioden och de hade en arbetskarriär i medeltal på 16 år. I gymnasiet jobbade lärarna i medeltal 44 h/v. Här förekommer också de längsta arbetsveckorna som kan uppgå till hela 60 timmar. De kortaste arbetsveckorna var 27 timmar varav 24 var lektioner. Tänk att man klarar sig med så lite arbete. Flera lärare skrev följebrev där de berättade om trötthet och indignation över arbetsmängden i skolan. Den utslitna läraren verkar främst finnas i gymnasiet där de största nedskärningarna skett och där digitaliseringen varit mest intensiv.

Den heligaste dagen för oss lärare verkar vara lördagen, vår vilodag. På söndagen börjar angsten. De flesta lärare försöker jobba så lite som möjligt på lördag medan vissa kolleger på söndag ägnar hela 10 timmar åt arbete. Jobbet handlar främst om korrigering av prov och genomgång av utvärderingar.

Det som vi kunde bli bättre på är att samarbeta med kollegor. Hur frekvent samarbete är växlar mycket från skola till skola. I vissa skolor samarbetar man mellan 3 och 9 timmar under en två veckors period, medan man i andra använder ingen eller endast en timme till samarbete. Det anser jag att är oroväckande lite. Här borde rektorer och kommuner skapa bättre samarbetskultur än på måfå utplacerade "Kiky-timmar". Vi lärare är väldigt ensamma, men så skulle det inte behöva vara. Där det är schemalagt fungerar det bättre.

Grupphandledar- och klassföreståndaruppgifterna är också väldigt olikt fördelade. I medeltal använder man drygt 3 h per vecka för denna uppgift. Sju lärare använde 0-30 min/v, fyra 2-3 h/v och sex 4-7 h/v. Som vi ser är variationen stor beträffande den tid man sätter på dessa uppgifter. Utvecklingssamtalen som vanligen hålls under denna period kan ha påverkat resultatet.

En sak som jag däremot trodde var att lärarna ägnade mycket tid åt lärarmöten, men det stämde ej. I medeltal deltar lärarna varje vecka i ett lärarmöte på cirka 45 minuter. Det verkar vara så att man i de flesta skolor håller ett 90-minuters möte varannan vecka. Medeltalet för fortbildningen blir ca 30 minuter per vecka och lärare.

Vid sidan av den yrkesmässiga professionalismen är lärarnas arbetstid en av de viktigaste resurserna i skolan. Forskning pekar på att läraren har en avgörande betydelse för elevernas lärande i skolan. Men används den rätt?

Petter Wallenius